

Hosćo přińdu!

Njepomniće,
zo byšće rad hospodowali,
přeťož přez to su někotři
njewědžo jandželow hospodowali.

(Hebr 13,2)

Dopominam so hišće kaž džensa, kak to běše, hdyž dowoleše knježerstwo NDR kónc šěsćdzesatych lět, zo smědža hosćo ze zapadneho Berlina na wopyt přijěć. Naš wuj Handrij so přizjewi do Budyšina. To běše přiřotowanje! Z mačerju džěchmoj řěznikej a wona wulišći předawarce zespody blida

wosebite chlěšćenki. Cyła swójba skaza so po wěstym systemje na wšelake wotrězki wopytowego časa. Tehdy widzach přeni kapsny ličak, kiž běše wulki kaž poť cyhela. Wuj powědaše, zo płaćeše jeho ličak dwaj a poť tysac hriwnow, ale zo budže za něšto lět jenož hišće pjećdzesat hriwnow płaćić. Wopyt zwosta mi w pomjatku hač do džensnišeho.

Wopyt je něšto rjaneho. Wšědny dzeń so přetorhnje, palace problemy směš na chwilu zabyć, nazhoniš něšto noweho, njesy sam. Znajmjeńša móže temu tak być. Wězo móže tež wšo hinak być: Hosćom so

lubi, woni sydaja a sydaja. Hospodarjej a hospozy pak tłóči čas, jutře dyrbitaj zahe won, kopica džěła čaka. Po swjędženju ma so hišće zrumowac.

Njeh je temu, kaž chce. Biblija nas napomina, zo bychmy rady hospodowali. Tajke napominanje trjebamy, dokelž so druhdy něšto w nas spřećiwja cuzym ludžom durje woćinić. Chcemy swój měr. Mamy dosć nowych začišćow. Njetrjebamy dalše rozpjeršenje a dalše džěťo. Wjele ludži so tež boji cuzym durje woćinić – z wěstym prawom, wšako su někotři kriminelni

Jandžel

Hdyž cuzy hosć, mój přećelo, do twojoh' domu přišoť jo, da wzmi joh' horje z lubosću, a daj tež jemu hospodu, a při tym tola pomysl sej, hač tutón hosć snadž jandžel njej'.

Kak někotry bjez wědženja je hospodował jandžela, kiž Bóh bě jemu připóstať, a hlaj, wón jeho njeje znať, dokelž wón widzeć njedaše te swoje křidła jandželske.

Duž hdyž hosć cuzy snano tu je k tebi přišoť do domu, da z lubosću joh' powitaj a sej joh' prawje wobhladaj, to njeje ničo njemóžne, zo tutón hosć snadž jandžel je.

Pěťr Młóńk

Abraham a tři jandželjo – čišćana grafika wot Lucasa van Leyden z lěta 1513
Repro: prywatne

dowěru ludži znjewužili.

Snadž nochcychu hižo přeni křescenje rady hospodowac? Čehodla hewak bychy jich dyrbjeli w Lisće na Hebrejskich napominać, zo bychy rady hospodowali? K wobkrućenju dopomina jich spisar lista na to, zo móht cuzy hosć być jandžel. Mysli při tym na staru a potajnu biblisku stawiznu, hdyž přińdžechu tři mužojo k Abrahamej. Wón jich hospodowaše, ale njewědžeše, zo su to jandželjo abo samo Bóh Knjez sam. (1. Mójzasa 18) A tež Abrahamowy přiřuzny Lot, hdyž bydleše hišće w Sodomje, je hospodował dweju muži. Wonaj jeho warnowaštaj před zničenjóm Sodoma a Gomorry. Lot móžeše sebje a swoju swójbu wuchowac, dokelž je cuzeju hospodował. A tutaj mužej staj byťoj Božej jandželej. (1. Mójzasa 19)

Hdyž potajkim so zaso jónu wopyt „nawali“: nic zadwělowac, ale rady hospodowac. Pěťr Młóńk je tak rjenje basniť: „To njeje ničo njemóžne, zo tutón hosć snadž jandžel je.“

Jan Malink

Kralowna Saba wopyta krala Salomona

Kral Salomon bě přewšo znaty za swoju mudrosć a bohatosć daloko přez hranicy Jerusalema. Tež arabiska kralowna Saba slyšeše tele powěšće a poda so z jara wulkim stadlom kamelow k Salomonej. A Saba měješe wonjate wěcy, wjele złota a krasne kamjenje sobu. Salomon pak powědaše jej wšitko a njezataji ničo. Jako Saba wšu mudrosć, krasny dom, dobre jědze a pyšnu

drastu Salomona widžeše, praji:

„Wěro je, štož sym w mojim kraju wo twójch bohatstwach a wo twojej mudrosći sly-

šała. A ja to nochcych wěrić, doniž njejsym sama k tebi přišla. A hlej, njejsu mi ani počojcu prajili! Ty maš wjace mudrosće a dobrych wěcow, hač powědać zamóžeja. Zbóžni su twój ludžo a twój wotročcy, kiž stajnje před tobu steja a twoju mudrosć slyša. Chwaleny budž tón Knjez, twój Bóh, kiž spodobanje na tebi ma, zo je će na israelski stoł sadžił. Dokelž tón Knjez Israel lubo ma, je će za krala postajił, zo by ty sud a prawo postajił.“

A wona da kralej 120 centnarjow złota, jara wjele wonjatych wěcow a drohich kamjenjow. Telko wonjatych wěcow hižo ženje wjace njebě w Israelu, kaž hdyž běše kralowna Saba na wopyće.

A kral Salomon da arabiskej kralownje wšitko, štož sebi žadaše a prošeše, a k temu jej hišće wjele dari. A wona wróći so a čehnješe do swójeho kraja ze swójimi wotročkami.

(po Přenjeju knize kralow 10,1–13)

Jadwiga

Arabiska kralowna Saba

Rys.: priw.

Čehodla prajimy „Stary a Nowy zakon“?

Hdyž přirunamy wšelake přeložki Swjateho pisma, widžimy, zo mjenuja romanske a germanske řeče jeho dwaj zakladnej džělej „testament“, wuchodosłowjanske a južnosłowjanske tež, mjetyzom zo prajitej lužiska serbsčina a čěščina „zakon“. Stowaksy lutherscy su so porno tomu hižo 1942 rozsudžili za wuraz „zwjazk“. W 2. lisće na Korintiskich 3,6.14 stajatej so wopravdže stary a nowy zwjazk porno sebi a w 2. knize

kralow 23,2 čitamy wo knize zwjazka. Stowakski přeložk je prawy.

A što z tamnymi? Spočatnje su wone tež zwjazk woznamjenili, ale wuznam słowow je so w běhu lětstotkow změnił. Njewědomje wužiwamy archaizm, kotremuž džensa hižo njerozumimy. Prawdžepodobnje so jónu rozsudžimy za načasny wuraz.

Bohuslav Vik

Wosadne popołdnje w Drježdžanach

Přenjeju sobotu nalětnika zhromadzi so něhdže 25 kemšerjow k serbskej nutrnosći w kapalce cyrkwy swj. Jozefa w Drježdžanach-Pieschenje. Z tym bě mały rum hač na poslednje městno wobsadženy. Sup. Malink porěča w swójom předowanju wo Jezusu w zahrodže Getsemane. Po tym měješe knjeni dr. Sonja Wölkowa ze Serbskeho instituta druhi džěl swójeho přednoška wo nowym Hornjoserbskim frazeologiskim słowniku.

Při bjesadže z kofejom a spēwanjom w bliskej serbskej šotćic pjekarni wozjewi dr. Marjana Bubnarjec přichodne terminy serbskich wosadnych popołdnjow: 18. junija (kapłan Gabriš Nawka), 17. septembra

(sup. Jan Malink) a 17. decembra (kapłan Nawka). 15. julija zeždžemy so zaso k tradicionalnemu zahrodowemu swjedženju pola Jana Buka na Helleru a 12. nowembra budže Boža mša w starowni swj. Michała w Drježdžanach-Friedrichstadce z farrjom n. w. Pjetašom. Wupraji so tež namjet, so w septembur ze zhromadnym busom podać na putnikowanje do Róžanta a klóštra Marijina hwězda. Je zwjeselace, zo so w kruhu Drježdžanskich Serbow nowe ideje zrodža. Cyłkownje, tak trochuju, přisluša našemu kruheju něhdže 50 ludžiw, wot kotrychž so stajnje wokoło dwacećo a wjace na našich wosadnych popołdnjach wobdžěla.

Handrij Sembdner

Nabožny tydžeń w Njehornju

Serbske ewangelske towarstwo přeprošuje serbske džěci na serbski nabožny tydžeń w Njehornju wot pónđzele, 18. julija, do pjatka, 22. julija 2005 (přeni tydžeń lětnich přozdninow).

Plaćizna: 45 eurow

Informacije a přizjewjenje:

Jan Malink, Goethowa 40,

02625 Budyšin

Tel./Fax: 0 35 91 / 60 07 11

Serbski bus 2005 do Prahi

Lětuši Serbski bus wotjědze, da-li Bóh, njeđzělu, **19. junija, rano w 6.00 hodž. w Budyšinje** na znatym městnje pola awtoweho domu „Auto-Flack“ na mjezynarodny cyrkwinski džěń do Prahi. Pojědžemy přez Bukecy a Lubij do Čěskeje. Serbsko-čěske kemše změjemy w 10.00 hodž. w Praze. Nochcemy wjele pěši po puću być, ale tola z busom Prahu bliže zeznać. Wokoło 20 hodž. wróćimy so do Budyšina. Přepróšujemy Was wutrobnje na naš zhromadny wulět.

Přizjewić móžeće so pola Měrcina Wirtha w Budyšinje (tel. 0 35 91 / 60 53 71) abo na Serbskim cyrkwiskim dnju w Bukecach, jeli tehdy hišće městna swobodne su.

Jězba plaći 30 eurow za dorosćeneho a 15 eurow za džěćo.

Handrij Wirth

Hradčany – slawny hród w Praze

Porjedženka

Knjez prof. dr. hab. Krzysztof R. Mazurski, awtor w zašłym čisle wozjewjeneho nastawka wo Ochranowskej koloniji Königsfeld, njepochadža, kaž je tam mylnje podate, z Krakowa, ale z Wrocławja.

Prosimy wo wodaće.

Redakcija

Serbski zakon na nalětnjej synodze EKBO

Rozmotwa ze synodalu Manfredom Hermašom z Rowneho

Kak daloko je z přihotami za nowy serbski zakon w braniborsko-šleskej cyrkwi?

Na zakładze našich 10 tezew, kotrež su so loni w septembru ze wšitkimi superintendentami Delnjeje a Hornjeje Łužicy našeje cyrkwe wothłosowali, je so naćisk za serbski zakon wudželať. Wón zapřija wšitke pola, na kotrychž widžimy jako Serbja sami čezišća swojeje džělawosće w přichodnych lětach. Naćiskej su hižo kolegium, wuběrk za porjad a cyrkwinske wjednistwo EKBO přihłosowali.

Hdy budže synoda wo zakonju wothłosować?

Rada staršich je na swojim posedženju 15. měrcu staw přihotow a wothłosowanjow na wědomje brať a wobzamknyť, zo so maćizna nětko na nalětnjej synodze, kotraž so 22. a 23. apryla w Berlinje wotměje, wobjedna.

Što su najwažniše rjadowanja nowe ho serbskeho zakonja?

Kaž hižo w zakładnym porjedze našeje cyrkwe zapisane, su najwažniše čezišća: wuhotowanje kemšow, rjadowanje křćeńcow, wěrowanjow a pohrjebow we wobtuku pła-

ćiwych agendow, dušepastyrskje zastaranje wosadnych, wosebite spěchowanje džěła z młodostnymi a džěćimi, wobohaćenje wosadneho žiwjenja přez serbske cyrkwinske dny, spěchowanje rěčneho wukubłanja teologiskeho dorosta w němsko-serbskich kónčinach.

Za přesadženje tutych zaměrow powoła cyrkwinske wjednistwo po namjeće serbskeje přirady ordiněrowaneho zamołwiteho za tute džěło. Wukonjeć ma so tele serbske džěło nic jako powołanski nadawk, ale pódlu zastojnstwa resp. na čestnohamtskej bazy. Jedna generalna superintendenta přewozmje zamołwitosć za serbske džěło a je potom tež sydło serbskeje přirady. Hač budže to Zhorjelc abo Choćebuz, njeje hišće wěste.

Štož zastupnistwo w synodze nastupa, dyrbi rada staršich na to džiwać, zo su mjez synodalemi tež Serbja. To płaći potom tež za wokrjesne synody.

Maja Serbja hižo pjenjezy zawěšćene k spjelnjenju zakonja (za wěčne wudawki a za personalne košty)?

W ličbach njehodži so to prajić. W paragrafje 4 pak mamy zapisane, zo stajaja cyrkej a cyrkwinske wokrjesy trěbne srědky

za serbske džěło k dispoziciji – to pak w ramiku swojich hospodarskich móžnosćow.

Kak wulke su šansy, zo so serbski zakon wobzamkne? Abo wobsteji hišće strach, zo so wón wotpokaza?

Mamy šansy, zo so zakon wobzamkne, ale strach wotpokazanja wězo tež wobsteji. Njemóžeš wšitko hač do poslednjeho přihotowane a rjadowane měć. Mamy tež z tym ličić, zo so někotři přećiwu nam wuprjaja, wšako su tež w cyrkwi wšelacy měnjenja, zo so te serbske jenož kumštnje zdžerži. Dyrbimy w diskusiji tež na to hładać, zo so naš zaměr njeměša z tuchwilnymi serbskimi politiskimi rozstajenjemi w Hornjej a Delnej Łužicy.

Wutrobny džak za wotmołwy. Přejemy serbskim prócowanjom wjele wupěcha na nalětnjej synodze EKBO.

Prašata so T.M.

Manfred Hermaš nic wjac synodala

W nowej synodze Berlinsko-braniborsko-šlesko-hornjołužiskeje cyrkwe, kotraž so klětu wuzwoli, njebudže Manfred Hermaš z Rowneho hižo synodala. Město njeho bu na zeńdženju wokrjesneje synody, kotrež so 18. měrcu w Bětej Wodze wotmě, knjez Erich Schulze z Dubca jako nowy zastupjer Bělkowskeho cyrkwinskeho wokrjesa do krajneje synody wuzwoleny. Za městno zastupjerja Ericha Schulze w synodze njeje Manfred Hermaš wjace kandidowať, hačrunjež dósta wot štyrjoch kandidatow za tele městno najwjace hłosow.

Manfred Hermaš bě wot lěta 1992 synodala w synodze šlesko-hornjołužiskeje cyrkwe. Po jeje zjednoćenju z Berlinsko-braniborskeje cyrkwy w lěće 2004 skutkowaše w zhromadnej synodze a zdobom w cyrkwiskim wjednistwje. Z Manfredom Hermašom zhujba Serbja jedneho z dotal dweju (druhi je knjez Günther Wjenk z Drěwcow) zastupjerjow w Berlinskej synodze. **T.M.**

Serbska strona založena

Lětuše jutry rozšěri so najwěšćna powěsć po Serbach: W Choćebuzu založi so čichu sobotu, 26. měrcu, Serbska ludowa strona (SLS, němsce Wendische Volkspartei). Za jeje předsydu wuzwoli so 34lětny Hannes Kell ze Strjažowa pola Choćebuzy, za generalneho sekretara Henry Matuš z Bóšoju pola Gródky. Nowa strona nawjazala na Serbsku ludowu stronu z lěta 1919 a chce so na politiskej runinje přede wšěm za serbsku rěč a serbske kubłanje zasadźować. **T.M.**

Za nowu wěžu w Njeswaćidle

Po wjacorych lětach přihotowanja a rozmyslowanja je so pjatk, 11. měrcu, w Njeswaćidskej cyrkwi založiťo „Spěchowanske towarstwo cyrkwinska wěža Njeswaćidła“, kiž chce so zasadźować za nowonawtwar w nalěcu 1945 zničeneje stareje barokoweje wěže Njeswaćidskeho Božeho domu. Towarstwu přisłuša dotal 43 sobustawow, předsydstwo je přewzał Handrij Wirth z Njeswaćidła, městopředsyda je Wolfgang Milhahn z Njeswaćidła.

Towarstwo wuchadźa z teho, zo budže cykownje někak 400 000 eurow trěbnych. Jako přěnje dyrbi so wjace hač 30 000 eurow nałožiť za zhotowjenje twarskich podložkow.

Spěchowanske towarstwo prosy wo přistup a podpěru zajimcow znowanawtwaru znateje stareje wěže. Dary hodža so přepokazać na:

Förderverein Kirchturm Neschwitz
Kreissparkasse Bautzen
BLZ 855 500 00
kontowe č. 1 000 020 459

Boži dom w Njeswaćidle. Při wójnskich wotwarach w nalěcu 1945 so wón dospołnje wupali. Runje 60 lět pozdžišo, w nalěcu 2005, založi so towarstwo, kiž chce wěžu znowa natwaric dać a z tym poslednju wójnsku škodu na cyrkwi wotstronic.

Wot teho, hdy budu trěbne pjenjezy nahromadźene, wotwisuje započatk nawtwaru. Twar samón traje někak poł lěta.

Handrij Wirth

Elza a Jurij Buderjec w Krakecach dejmantnaj jubilaraj

Dnja 2. jutrownika woswjećitaj w Krakecach mandželskaj Elza a Jurij Buderjec swój dejmantny kwas, wobaj w starobje 79 lět a poměrnje strowaj. Narodžiloj staj so wobaj w Krakecach w jednorymaj serbskimaj swój bomaj. Nan mandželskeje džětaše w skale pola Budyšinka, mać wobstara domjacnosć, zahrodu a drobny skót. Pola Buderjec jězdžeše nan z lochkim motorskim na džěto na twarnišća we wokolinje, připódla mějachu doma małe ratarstwo. Hdyž Buderjec mać sama njemóžeše dodžětać, pomhaše jej Strauchec mać. Tak so Elza Strauchec a Jurij Buder hižo jako džěsći spřecelištaj. Pozdžišo chodžeštaj hromadže do samsneje rjadownje w Poršiskej šuli, hdžež jeju přenjeje a poslednjeje lěće wuwučowaše naš česćeny kantor Richard Iselt.

Konfirmaciju zložistaj pola našeho wobubowaneho a přeco wjesoteho fararja Kurta Handrika. Po wuchodženju šule wosta Elza doma a pomhaše w gospodarstwje. Jurij džěše jako wučomnik do twarskeje firmy a nawukny mulerstwo. Po wukubłanju poda so do Drježdžan na wyšu šulu za twarstwo. Tam pak jenož dwaj semestraj studowaše, potom dyrbeje do wajakow. We wójnskich lětach so Elzy a Jurjeje narodži synk. Tehdyše Krakečanske džěci so hišće dołho na to dopominachu, přetož Strauchec runje na tutym dnju swinjo rězachu a nawječor přińdžechu džěci po jušku. Strauchec mać wjesoła džěci witaše: „Smy dóstali małe džěco a tak wam wšitkim kołbasku do karana tyknu.“ Jurij dyrbeje z wójskom hač do měrca 1945 w Ruskej, Pomorskej a w Berlinje wojowac. Naposledk so zrani a přińdže kónc měrca domoj na wustrowjenje. W tutych dowolowych dnjach daštaj so Elza Strauchec a Jurij Buder 2. jutrownika wot fararja Handrika w Poršiskej cyrkwi zwěrować. Tehdy hižo bě hač do Krakec slyšeć hrivot fronty ze Zhorjelskich kónčin. Měsac pozdžišo so grawočiwa wójna skónči.

Hač do 1945 běchu Krakecy ryzy serbska wjes. Naše šulske lětniki, kiž spočatk 30tych lět do šule přińdžechu, hakle w Poršicach prawje němšce nawuknychu. Hač do lěta 1937 mějachmy jónu za tydzień serbske čitanje w šuli, potom so wšo zakaza. Farar Handrik w cyrkwi dale serbsce přédowaše. Mějachmy tehdy jenož tři němšce swójby w Krakecach, wšitcy pak běchu serbsčiny nawuknyli a móžachu so serbsce rozmołwjeć. Hdyž přińdžechu potom po wójnje přesydlency ze Šleskeje, so to změni a němčina so tež pola nas přédoby.

W nadawku sowjetskeho wójska znješškodni Jurij Buder 1945 municiju, miny a druge powostanki wójnje, kiž wšudžom ležachu. Tak wjele škody wotwobara. Ruska lěkarka za to jeho zranjenja lěkowaše. 1946 dósta móžnosć, wopytać rěčny kurs serbsčiny a čěšćiny we Warnoćicach. Lěto pozdžišo zmóžni so jemu studij w Praze, kiž zakónči jako twarski inženjer. W tutym

Buderjec kwas w Krakecach dnja 2. apryla 1945

Foto: priwatne

času prošeše moja mać jeho wo pomoc při pytanju za mojim bratrom Janom, kiž bě něhdže we wójskej jatbje. Z pomocu Domowiny so Jurjeje poradži jeho wuslědźić a domoj přiwwjesć. To so rjane dopomnjenki přecelstwa z tehdyšeho časa.

W přěních powójnskich lětach hromadžachu so młodži Krakečenjo, mjez nimi tež Elza a Jurij Buderjec, w Serbskej młodžinje. Pod nawodom Korle Nalija započachmy serbsce spěwać a džiwadło hrać. Program předstajichmy w susodnych wjeskach, wšako doma njemějachmy žanu žurłu. Ze zahoritósću so Krakečanska młodžina wobdžěli na brigadowanju na twarnišću Serbskeho doma. Džětachmy dwójce cyty tydzień bjez kóždeho zapłaćenja. Zastaranje přińjesechmy sej wot doma sobu. Za brigadnu chorhoj naćisny Jurij emblem, wona so wot šwalče zeši a so zaptači – tehdom pjenjezy wjele hódne njeběchu – z muku, butru a jejemi.

1951 so Buderjecom narodži džowka. Wona wopyta pozdžišo Budysku serbsku zakladnu a rozšěrjenu wyšu šulu a zloža tam abituru.

Na kromje wsy natwaristaj sej Buderjec mandželskaj swójski dom z bróznju. Móžno bě tole, dokelž dóstachu Strauchec a Buderjec kaž druge swójby w Krakecach přez rólnu reformu pola a łuki z rozdžělenja knježeho kubła. W našej wjesce bě někak 70 % ludnosće na knježi dwór robočić chodžilo. Spočatk 50tych lět so pola nas zatoži přenjeje prodrustwo w Budyskim wokrjesu, a dołho njetraješe, zo wulki džěl přjedawšich robočanow w nim džětaše. Elza Buderjowa džětaše tam hač do renty. W přěních lětach so w drustwje hišće wjele serbsce rěčaše. Z produkckim wjednikom Benom Bjeńšom mějachu potom dobreho Serba w drustwje.

Jurij Buder namaka džěto pola najwjetšeho twarskeho zawoda w Budyšinje, pola BMK. Naposledk skutkowaše tam jako wotrijadnik. Wón džětaše sobu na wulkich twar-

niščach kaž Hagenwerder abo Berzdorf. Tam měješe dobre zwiski z pólskimi džětaćerjemi. Serbska rěč běše jemu dobry zakład za zrozumjenje. Doma w našej wjesce skutkowaše čestnohamtsce w gmejskej radže, wosebje na twarskim polu. Přetwarichmy hród na kulturny dom, kładžechmy wodowód, wottorhachmy konjenc a natwarichmy tam nowy dom z kehelernju, klubownju a sawnu. Při wšitkich tutych twarach měješe Jurij Buder přihoty a nawod na starosći, wón wza tež sam kelu do ruki a džětaše sobu.

Připódla započa Jurij Buder pisać stawki do serbskich nowin a časopisow. Z dopomnjenkow džěćacych lět nasta jeho z wjesotej žiłku napisane powědančko „Naša mać a kruwa Greta“. Wo stawiznach našeje wjeski wosebje w poslednim po lětstotku zestaji wón knižku „Krakecy“. Naposledk hišće doda brošurku wo našim hrodže. Wosebje knižku wo stawiznach našeje wjeski sej ludžo jara waža. Tam podawa Jurij Buder plan wšitkich zahonow a lěšow z jich serbskimi a němškimi mjenami, zo njebychu so wone zhubili. Za našich potomnikow je to wažny material. Runje tak wažne su lisćiny padnjonych w swětowymaj wójnymaj. Nadžijomnje su to posledni byli, Němcy a Serbja, kiž dyrbjaju w cuzej zemi wotpočować. Za tule wažnu dokumentaciju słuša Jurjeje Buderjeje džak.

Sym raz zličić, kelko mandželstwow nasta po 2. aprylu 1945, w kotrychž pochadźataj muž a žona z Krakec. Naličich wosom, za našu maľu wjesku je to wjele. Wšitke wostachu w Krakecach. Tutón zdónk je sobu pomhaľ, zo so serbsčina pola nas hač do džensnišeho wužiwa, dlěje hač druhdže we wokolinje.

Přejemy našimaj česćenymaj dejmantnymaj mandželskimaj strowotu a derjeměće a dalše zhromadne lěta w jeju serbskeje swójbyje a w křesćanskim duchu.

Měrcin Hercog

90. narodninski jubilej Hilžbjety Wirthoweje

11. apryla woswjeći, da-li Bóh, Wirtheč swójba 90. narodniny swojeje lubeje maće-rje a wowki, Hilžbjety („Liski“) Wirthoweje. Wona běše so 1915 w Třělanach jako džowka serbskeho bura Pawoła Křižana (Zieschank) a jeho mandželskeje Berty rodž. Křižanec (Zieschang) narodžiła. Třělany slušeja do Michalskeje wosady, tola po tym, zo bě so 1891 natwarila rjana cyrkej Marje a Marty, dźeržachu so Třělenjo bóle k njej, dokelž ležeše wona při puću k wosadneje cyrkwi. Tak je jubilarka hač do džensnišeho wusko z Marje Marćineje cyrkwy zwjazana.

Na serbskim koncerće nazymu 1935 w Budyskej Krónje zezna so ze swojim přichodnym mandželskim Gerhardom Wirthom, kiž běše tehdy wikar w Budyšinju. 31. meje 1939 zwěrowa jeju farar Hinc Šofta w Michalskej cyrkwi. Měještaj rjanu kwasnu jězbu do Alpow – samo z legendarnym lětađlom Ju 52 lečeštaj nad hórskoj krajinu. Tola hižom 26. awgusta dyrbyeše Gerhard Wirth swoju mandželsku wopušćić, dokelž běchu jeho do wojakow zwołali. Jubilarka bydleše nětko zaso na staršiskim kuble w Třělanach. Krajnocyrkwinski zarjad přesadži mandželskeho jako wědomeho serbskeho fararja na přikaz Gestapo z Budyšinka do Turchau pola Žitawy a pozdžišo do Drježdžan-Altkaditz, tola wón tutej městnje ani

Hilžbjeta Wirthowa

sebjeho wo pjeć dźeći.

1976 poda so mandželski, naš njezapomnity serbski superintendent Wirth, na wuměnk. Nětk přesydlisťaj so na ródny statok jubilarke w Budyšinje. 1999 móžeštaj rědky jubilej dejmantneho kwasu swjećić. Na Třoch kralach lěta 2000 so jeje mandželski ze zemskeho žiwjenja wotwoła.

Knjeni Wirthowa je mjeztym hižo někotře lěta sama na swojim statoku žiwa. Hišće dźeržimy pola njeje wosadne wječorki a podawa so w jeje stwě nabožina za Třělanske dźeći. Bóh Knjez žohnuj skromnu, kublanu a pobožnu Serbowku, lubu mać a wowku, knjeni Hilžbjetu Wirthowu w Třělanach.

Jan Malink

Farar n. w. Jaromír Strádal pječasydomdžesatnik

Luby bratře Strádal!

Njecha so nam wěrić, zo swjećicie 8. jutrownika hižo swoje 75. narodniny. Rady spominamy na nabožnej tydženjej, kotrejž dožiwjachmy před něšto lětami we wosadnym domje w Tisu. Wam a Wašej lubej mandželskej mamy so džakować, zo běštej tydženjej za naše serbske dźeći rjane a dobre dožiwjenje. Tež hdyž móžemy – njehladajo na daloki puć – Was a Wašich lubyh přecelow kóždy lěto na našich cyrk-

winskich dnjach witać, tak je nam to wutrobnje wjeselo. A hdyž słuchamy na Waše postrowy, tak wěmy, zo rěči k nam luby přecel Serbow z Českeje – přecel we wěrje kaž tež w słowjanskim duchu.

Přejemy Wam wšo dobre za nowe lěto žiwjenja, zo by Bóh Was stroweho zdźeržal, Was na wšitkich pućach přewoźal a Was a Wašu cytu swójbu žohnował.

Z lubym postrowom

Waš Měrćin Wirth

Česki přecel Serbow farar n. w. Jaromír Strádal (nalěwo) ze sup. Janom Malinkom na loňšim serbskim cyrkwiskim dnju w Čornym Chołmcu

Foto: A. Kirschke

Před 110 lětami Korla Awgust Jenč zemrěł

Palowski farar je w serbskich stawiznach znaty jako wuznamny bibliograf a literarny historikar, horliwy džětaćer a notar w Maćicy Serbskej. Před 110 lětami zemrě. Zawostajił je nam swój džěnik z lět studentstwa w Lipsku, kotryž Mikławš Dypman-Budyski 1987 a 1990 w swojim časopisu „Minoritas“ publikowaše. Jenčowy zapis wo swojej Božej službje jako student je nam dr. Měrćin Völkel za naš časopis přeložił.

11. (měrca 1849). Džens rano stanych w 6 hodžin, wuknjach moje předowanje hišće raz. Je to zatrašnje grawočiwe wjedro, sněh panca, mjecele. Džěch k Moosnej. Njemějachmoj wulki lóšt na puć do Zweinaundorfa. Skónčnje jeho přerěčach. Džěchmoj. Puć njebě tajki hrozny, kaž běchmoj sej mysliloj. Přez Reudnitz, Crotendorf do Zweinaundorfa (1 hodžina wot Lipska). Dónđzechmoj tam 3/4 na 9. Džěchmoj k wučerjej, kotryž bě so hižo za čitanje přihotował. Džěchmoj do cyrkwyje, wobhladach sej lokality, woči-

Korla Awgust Jenč (1828–1895) – farar, bibliograf, literarny historikar, stawiznar

Foto: archiv

nich sej antifonije, kolekty w agendze, epistolu a ewangelije w knize perikopow. Moos džěše na chór. Boža služba so započča. Njeh su tam wokoło 30 připostucharjow byli. Džěch přeni króc w fararskej drasće do cyrkwyje, stupich k wołtarjej a započach z liturgiju. Běžeše derje, žadyn zmylk. Čitach potom ewangelij. Nětko přindže tež maq. Schölich. Skónčnje dyrbjach na klětku. Činjach to bjez stracha a hlej, předowanje lěpje, hač sej myslach, wotběža. Jenož skoro cyle na kóncu chwilkku ektemporerowach, dóstach pak so zaso do konteksta. Za čas předowanja přindže student Friederici. Jako běchu předowanje, modlitwa a kónčne hrono nimo, stupach zaso z klětki. Magister Schölich činješe mi elogi. Hišće raz džěch k wołtarjej, wuspěwach antifoniju, kolekty a požohnowanje a mój hamt bě dokonjany. Knježe, Tebi so džakuju, zo sy z mocu Tvojeho swjateho Ducha při mni był.

W drastkomorje čitach wjele mjenow staršich studentow, kotřiž běchu tu něhdy předowali. Ja, Moos a Friederici džěchmy potom w jěrym, wichorojnym wjedrje do Lipska wróćo a dónđzechmy hłódni do konwikta.

Wo dolnoserbских fararjach pši Chošebuskej Serbskej cerkwi

Zgromadny projekt Serbskego muzeja a Dolnoserbkego gymnaziuma w pšedmjaše nabožnina

Na pšosbu Dolnoserbkego gymnaziuma a zagronitego ceptarja za nabožninu w Chošebuskej cerkwinem wokrejsu, kněža Drabowa, som projekt za zgromadne žěto wuwijała. Ten dej zajmowanych wuknikow wabiš, dvě lěše slěžiš na polu serbskich cerkwinych stawiznow.

W Chošebuzu mamy Serbsku cerkwju (Kloštarsku cerkwju), pši kotarež su wažne a wuznamne fararje pšez stolěša za serbski lud w maminej rěcy prjatkowali, se wo kubłanje wejsańskich luži starali a stakim za rozšyrjenje a wuwijanje serbskeje rěcy žěťali. Woni su tak radnu licbu serbskich nabožnych knižow a tekstow zestajili, pšeťožyli a wudali. Až do žinsa njejo hyšći žedna informatiwna pšeglědka wo toš tom serbskem statkowanju zestajona.

Cil slěžarskego žěta jo, wšyken pšistupny material zběraš a zestajiš a potom tak wobžělaš, až se z togo wustajeńca zestajijo respektiwnje wustajeńske tafle nastanu. Te by se potom mogli k cesći 850. jubileja města Chošebuz w lěše 2006 pšedstajiš. Pši tom projekse dej se mimo stawizniskeje wědy tejerownosći dolnoserbščina aktiwnje woplěwaš a zaplasć. Projekt jo wupisany za 11. lětnik, kenž ma dvě lěše cas za to žěto. Nagromadu jo se šesć wuknicow zapisato. Woni žěťaju pod nawjedowanim ceptarki kněni Šurmanoweje wot Dolnoserbkego gymnaziuma. Zgromadne zmanja se dwojcy za mjasec na wšakorakich městnach wotměwaju, nic jano we Serbskem muzeju abo Dolnoserbskem gymnaziumje, ale tež w drugih institucijach.

Referentka dr. Doris Teichmannowa

Mjaztym su južo pilnje zachopili ze zběranim a slěženim a wjele zajmneho su dotychměst dožywili we wosebnych zarědowanjach: specialne wježenje pšez Serbski muzej, woglědanie Serbskeje cerkwy z wježenim kněža Knöffela, pšedstajenje měšćanskego archiwa z knězom Bauerom, wježenje pšez cerkwiny archiw w Chošebuzu pši Nimskej cerkwi. Słyšali su pšednosk Měta Pernaka, pšedsedarja Mašice Serbskeje, wo nastašu Serbskeje cerkwy a pšednosk dr. Doris Teichmannoweje z Barlinja wo dr. Janje Brězanje, přednem zastupniku reformacije w Chošebuzu. Dalšne informatiwnje zarědowanja su hyšći planowane. Ale něnto se zachopijo žurna faza zežětanja a wopisowanja togo tema. K pšaňam powšykných cerkwinych stawiznow stoj serbski farar Helmut Hupac z Korjenja k dispoziciji. Won jo zagronity za nabožninu w Dolnoserbskem gymnaziumje za sekundarny schojžeńk II.

Christina Kliemowa,

kuratorka Serbskego muzeja Chošebuz

Wuknikam a dalšnym zajmcam jo 1. měrcu w Serbskem muzeju w Chošebuzu pšednosowała dr. Doris Teichmannowa z Barlinja wo fararju Janje Brězanje, spěchowarju reformacije w Dolnej Łužicy. Foto: W. Měškank

Serbska namša w Borkowach

Nježelu, 27. februara, su Borkowarje dali swoju namšu dopołdnja wupadnuš, až namšarje su dejali wotpołdnja do cerkwy pšiš. W toš tom casu jo se how swěšila serbskonimska namša, ako ju južo ako tradiciju z Wětošowa znajomy. K tomu jo Borkojska wosada topiła a rěšyła wjeliki Božy dom za přednu lětosnu namšu w njom. A wjelich namšarjow jo pšichwatało, 74, teke někotare ze jsy, ako su k přednemu razozu sluchali na Bože słowo w serbskej rěcy. Epistel stej lazowalej Dešański farar Hans-Christoph Schütt a serbski ceptar Uwe Guttschmidt, pšedsedar zwězka PONASCHEMU. Teke prjatkowanje a spiwanje jo było dwojorěcne. Až njejsu ćlonki wjelikego Borkojskego drastoweho towaristwa abo žeńske, kotarež k jatšam spiwaju, podla byli, jo škoda. Rědnu namšarsku drastwu ga woni maju. Žowka kantorki a wuknica Dolnoserbkego gymnaziuma Almut Budyšyno-

nojce z Jurom Frahnwom pasionske kjarliže wuspiwata. Po namšy jo wosada pšepšosyła na zgromadne kafejpiše w nowem wosadnem domje. **Siegfried Malk**

Prjatkar Juro Frahnow a gymnazialstka Almut Budyšynojs stej gromaže wuspiwatej pasionske kjarliže. Foto: S. Malk

Młodsze a starše luže su swěšili sobu serbsku namšu w Borkojskem Božem domje.

Počesćenje Pětra Mlónka w Hodźiju

„A hdyž mój běh je dokonjany,
dha tež při Božim domje tu
ja budu jónu pohrjebany,
hdžež wšitcy moji lubi su.
Haj, jow tež jónu wotuću
ja zaso k nowom' žiwjenju.“

(z basnje Kermuš Hodźijska,
Kěrluš a spěwy wot Pětra Mlónka, č. 326)

Na dwustotych narodninach Pětra Mlónka so to zwoprawdźi, štož bě sam w jednej ze swojich basnjow připowědźił. W popołdnim slóncu Hodźijskeho kěrchowu „wotućij“ jeho tworjenski wutk a skutk z 19. lětstotka dnja 19. nalětnika dwě scě lět pozdžišo k „nowom' žiwjenju“. Při rowje zhromadźichu so jeho česćowarjo a přiwuzni w bohatej ličbje k nutrnosci w serbskej a němskej rěči.

Wosadny farar dr. Rüdiger Laue z Hodźija zwjazka wopomnjenske předowanje z hronom z Lista na Filipiskich (2,5): „Budźće tak mjez sobu zmysleni, kaž to zhromadnosći w Jezusu Chrystusu wotpowěduje.“ Wón hódnoćeše skutkowanje Pětra Mlónka w zmysle zachowanja domizniskich a nabožinskich korjenjow we wjesnej ludnosći a chwaleše jeho njesebične doholětnje džežo jako cyrkwinski a gmejnski předstejićer Džiwoćic. Předysda Maćicy Serbskeje dr. Měrćin Völkel pokaza na Smolerja a Čišinskeho, kotraž sej serbsku zmyslenosć a tworiwosć ludoweho pěsnjerja wulce wažeštaj. Maćica Serbska wuzwoli Pětra Mlónka 1876 za čestneho sobustawa.

Superintendent Malink swjećeše nutrnosć zhromadnje z wosadnym fararjom. Wón pokaza na to, zo je so row Pětra Mlónka na iniciatiwu tehdyšeho Hodźijskeho fararja Karla Pietscha 1977 znova připrawił. Na nutrnosci zanjesechu přítomni Šerachowy kěrluš „Ach, wostaň při nas z hnadu“ a tři štučki Mlónkoweje pěsnje „Kěrchow“ z přewodom Hodźijskich dujerjow.

Přiwuzni a zastupjerjo serbskich towarstwow počesćichu basnika z rjanymi kwětkami na jeho row.

Na 80 česćowarjow – Serbja a Němcy z Hodźijskich kónčin a z dalšeje wokoliny – poda so po swjatočnym wopomnjenju do towarstwoweho domu na zhromadny wot domizniskeho towarstwa lubje přihotowany kofej a tykanc. Tu wočakowaše přítomnych wotměnjaty program, wobswětlujo wosobinu Pětra Mlónka.

Fabian Kaulfürst porěča wo jeho žiwjenju a basniskim tworjenju. Pětr Mlónk je hižo w młodych lětach rady hrónčkował. Jako wołaj kublerja na njeho njeposkaštej, je pječa klečo před nimaj rymował: „Lubej wołaj, poskajtej,/na polo won pojedźtej!/ Hižo čaka na waju/wóz, tam stejo na hunu./Jara horco prošu tu:/Sčiňtej mi tu dobrotu!“ (po Šretrovej, Pětr a Hańža, str. 14–15). Žiwnosćer Pětr Mlónk tworješe hlownje skladnostne basnje k narodninam, kwasam, pohrjebam, róčnym časam abo podeńdženjam kaž wohenjam. Po tym zo jeho Smoler 1848 namołweše swoje basnje w Tydženskej Nowinje wozjewić, dósta stajnje nowe skazanki. Ze Zejlerjom je samo w dialogu hrónčkował.

Sup. Jan Malink na basniske tworjenje Pětra Mlónka nawjaza, pokazawši na jeho duchowny swět cyrkwinskih a nabožnych temow. 98 % basnjow hodža so k melodijam kěrlušow spěwać. Smolerjej mamy so dzakować, zo předleži 416 jeho kěrlušow a spěwow w knižnym wudaću z lěta 1879. Napisa tež někotre politiske basnje kaž „Republik a monarchi“. Tuta bě jedna z pječoch, kotruž Hanka Mikanowa mjez přednoškami serbsce a němsce recitowaše.

Zhromadnje z fararjom lmišom založi Mlónk 1862 Serbske ewangelsko-lutherske knihowne towarstwo, w kotrymž hač do swojeje smjerće jako zapisowar skutkowaše. Tuta funkcija bě tehdy nimoměry waž-

na, kaž móžeše to Hodźijski wjesnjanošta Peter Beer w dalšim přednošku potwjerdźić; přetož tež jako wjesny předstejićer je Pětr Mlónk z jara dobrym wurazom a w čistym pismje gmejnske naležnosće protokolował a z tym wažne regionalne žórlo zawostajil. Wón staraše so zdobom wo twar domu za chudych a založi sobu towarstwo za podpěru chudych.

Městnosće w zwisku z Pětrom Mlónkom wědžeše Trudla Malinkowa nazornje předstajić. Dokładnje je za žiwjenskimi stacijemi slědźila a tute na fotach dokumentowała (hlej tež PB 3/05). Rjany tykowany dom w Džiwoćicach, hdžež bě Mlónk nimale po lětstotka z hospodarjom, steji džensa pod škitom pomnikow.

Trochu wobškodženu mólb domskeho a někotre dokumenty ze zawostajenstwa Mlónkec swójbje přepoda praprawnuk Hans-Georg Wuschick z Budyšina na kóncu zarjadowanja archiwarce dr. A. Brězane ze Serbskeho instituta. Jeho swójbja a dalši přiwuzni, kaž Schilderec mandželskaj z Hornjeje Boršće, scěhowachu počesćenje z wulkim zajimom.

Předysda domizniskeho towarstwa Bernd Gnauck so referentam wutrobnje podzakowa a běše zwjeseleny nad wuběrnej rezonancu wopomnjeća, kotraž zapřija Serbske ewangelske towarstwo, Hodźijsku wosadu, gmejnu a domizniske towarstwo do přihtowanskeho cyłka. Wobydlerjo wokolnych wsow, kaž na př. Kielmorgenec mandželskaj z Njezdašec, wuprajichu so jara chwalobnje wo dostojnym a naročnym počesćenju.

Tójšto wopytowarjow poda so po zarjadowanju hišće k smjertnemu městnu Pětra Mlónka mjez Małej Boršču a Praskowom. Tam leži pod młodej lipu pomjatny kamjeň, hdžež su zadypane pismikaj „P. M.“, lěto wumrěća „1887“ a križ.

Měrana Cušcyna

Při rowje Pětra Mlónka na Hodźijskim kěrchowje swjećeštaj sup. Malink a wosadny farar dr. Laue z mnohimi česćowarjami serbskeho basnika dwurěčnu nutrnosć.
Foto: M. Bulank

Powěsće

Před sto lětami, 2. apryla 1905, je so w Zubornicy narodził znaty knihikupc Arnošt Simon. Wón zemrě 1974 w Budyšinje a bu na Hrodźišku pochowany. Row, w kotrymž wotpočuje ze swojej 1983 zemrětej mandźelskej, bu njedawno zrunany. Jenož foto je po nim zwostało. Foto: T. Malinkowa

Choćebuz. W lěće 2006 woswjeći město Choćebuz 850. jubilej swjeho přerjeho naspomnjenja. K tutej składnosći so w běhu lěta tež ze serbskeje strony wšelake zarjadowanja planuja. Tak swjěća so w januarje ekumeniske kemše w Choćebuskej hłownej cyrkwi, na kotrychž budže so tež serbsce předować a spěwać. W zagmejnowanej wsy Korjenju chcedža w septembrje ze swjedźenskeje Božej službu poswjećić pomnik za fararja Fabriciusa, kiž je załožił 1706 přerju knihičičernju w Choćebuskim wokresu a přeložił Lutherowy katechizm a Nowy zakon do delnjoserbsčiny.

Budyšin. W přichodnymaj lětomaj ma so Michałska cyrkej wotwonka a wotnutřka dospołnje wobnowić. Předwidžane džěla budu dohromady něhdže 564 000 eurow płaćić. 80 % tejele sumy płaći so ze spěchowanskich srědkow sakskeho stata, města Budyšina a sakskeje krajneje cyrkwy. Zbytnje pjenjezy, někak 115 000 eurow, ma wosada sama zwjesć. Z twarom započec ma so najskeje klětu. Planowane je wobnowjenje wěže, potom třěchi a fasady a naposledk nutřkowne wobnowjenje.

Pomhaj Bóh časopis ewangelskich Serbow

Wudawaćelej: Serbski wosadny zwjazk, Serbski kěrchow/Wendischer Kirchhof 1, 02625 Budyšin/Bautzen; Serbske ewangelske towarstwo z.t., Priwatny puć/Privateweg 21, 02625 Budyšin/Bautzen

Redaktorka: Trudla Malinkowa, Goethowa/Goethestraße 40, 02625 Budyšin/Bautzen (tel./fax: 0 35 91/60 07 11, e-mail: PomhajBoh@gmx.de)
Čiśc: Čiścěrnja DELANY tzwr w Njeswaćidle
Postvertreibsnummer: F 13145

Zhotowjenje a rozšěrjenje: Ludowe nakładnistwo Domowina, Tuchmacherstr. 27, 02625 Bautzen

Přinoški a dary: Serbske ewangelske towarstwo, Konto-Nr. 1 000 083 167, Kreissparkasse Bautzen, BLZ 855 500 00

Pomhaj Bóh wuchadža měsačne. Spěchuje so wot Załožby za serbski lud. Lětny abonement płaći 8 €.

Budyšin. Staroměšćanske towarstwo wuhotowa 15. měrca w hosćencu „Wjelbik“ wječor wo jutrownych naložkach we Łužicy. Sup. Jan Malink porěča wo dujerskej nutrnosći, kiž wotměwa so kóždy sobotu do jutrownički wječor w šesćich na Budyskim Hrodźišku, Njebjelčanski farar Michał Brězan přednošowaše wo křižerjach a předsyda towarstwa Peter Giebelhäuser wo jejkakulenju na Hrodźišku.

Budyšin. 18. měrca bě sup. Pappai prosył wosobiny ze zjawneho žiwjenja na mjezty hižo pjate lětnje přijěće Budyskeho cyrkwinskeho wobwoda do foyera Ludoweje banki na Hošic hasy. Fararka Petzold, wotrijadnica w diakoniskim zarjadnistwje w Radebeulu, přednošowaše wo socialnej službje. Sup. Pappai porěča wo džěle z džěćimi a młodostnymi w Budyskim cyrkwiskim wobwodze.

Sprjowje. W měrcowskim delnjoserbskim telewizijnym wusylnanju sćelaka rbb „Łužyca“ předstaji reporter Jurij Koch mjez druhim kładžitu cyrkwičku w Sprjowjach. Program wusylnaše so sobotu, 19. měrca, a wospjetowaše so něšto dnjow pozdžišo w nocy wot wutory na srjedu.

Dary

W februaru je so darito za Pomhaj Bóh 30 eurow, 25 eurow a dwójce 20 eurow. Bóh žohnuj dary a darcelow.

Spominamy

Před dwaceći lětami, 7. apryla 1985, zemrě dołholětny Łupjanski farar **Měrćin Fulant**. Narodził bě so wón 1913 jako třeće a poslednje džěčo do swójby mulerja w Koporcach. Nan bě Serb, mać z Freiberga pochadžaca Němka, w swójbje pak so serbsce rěčeše. Po wuchodźenju ludoweje šule w Bukecach a Krajnostawskeje wyšeje šule w Budyšinje studowaše Měrćin Fulant wot 1933 do 1939 teologiju w Lipsku. Potom dyrbeše do wójny. Přerje pođra lěta po wójnje džětaše jako hladar chorych a bědných w Bodelschwingskich wustawach w Bethelu pola Bielefelda. Kónc lěta 1946 wróci so do Łužicy a sta so z fararjom we Łupoji. Měrćin Fulant bě za swój studijny čas aktiwny w serbskim studentskim žiwjenju, mj. dr. nawjedowaše jako předsyda Hłownu schadźowanku serbskeho studentstwa. W semesterkich prózdnicach wobdžěli so dwójce na serbskim předarskim seminaru pod wyším fararjom Gustawom Zarjenkom w Chwaćicach. Jako chudy student dótawaše pjenježnu podpěru wot Towarstwa pomocy za studowacych Serbow. Wón zmandželi so z Hanu-Ruth Mjerwic, jeničkej džowku serbskeho superintendenta Gustawa Mjerwy z Bukec. Jeho wudowa bydlí džensa w Budyšinje, je njedźiwajcy na swuju wysoku starobu čita a hibićwa a wukonja hišće wšelake cyrkwiske služby. Měrćin Fulant bě posledni serbski a scyta posledni farar w malej Łupjanskej wosadze. Pochowany je na Tuchorskim pohrjebnišću w Budyšinje.

Přeprašujemy

- 03.04. Quasimodogeniti**
12.00 nutrnosć w serbskim rozhłosu (sup. Malink)
- 05.04 wutora**
19.30 serbski bibliski kruh w Budyšinje na Michałskej farje
- 10.04. Misericordias Domini**
10.00 kemše w Budyšinje w Michałskej z kemšemi za džěći (sup. Malink)
- 17.04. Jubilate**
12.00 nutrnosć w serbskim rozhłosu (farar dr. Buliš)
14.30 wosadne popołdnje w Slepom
- 20.04. srjeda**
14.00 wosadne popołdnje pola Kowarjec we Wuježku pola Wósporka (sup. Malink)
- 26.04. wutora**
19.30 serbski bibliski kruh w Budyšinje na Michałskej farje
- 27.04. srjeda**
14.00 wosadne popołdnje w Minakale (sup. Malink)
- 30.04. sobota**
14.00 kemše z Božim wotkazanjom we Wójerecach (sup. Malink), po tym bjesađa we wosadnym domje
- 01.05. Rogate**
10.00 kemše z Božim wotkazanjom w Budyšinje w Michałskej z kemšemi za džěći (sup. Malink)
12.00 nutrnosć w serbskim rozhłosu (sup. Malink)
14.00 kemše w Njeswaćidle, po tym bjesađa na farje (sup. Malink)
- 05.05. Bože spěče**
09.30 dwurěčne kemše w Malešecach w swjedźenskim stanje (sup. Malink, farar Noack)